Spejdernes Magasin

49. årgang nr. 2

Februar 1965

VÆR BEREDT

UNDER SPEJDER-HATTEN

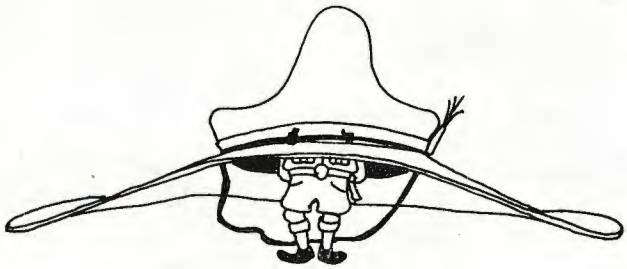

Vi præsenterer: HENNING MYSAGER

Den nydelige, unge mand, der smiler i denne rubrik, hedder noget så almindeligt som *Henning* til fornavn, og noget så ualmindeligt som *Mysager* til efternavn. Vi, der kender Henning, undrer os faktisk mere over det almindelige fornavn end over det ualmindelige efternavn, for er der noget, der er karakteristisk for Henning, så er det, at han i hvert fald ikke er helt almindelig.

Som nu for eksempel det, at Henning kun er 32 år gammel. Nå ja, du tænker måske, at det ikke er så ualmindeligt endda. Ganske rigtigt bemærket. Det ualmindelige ligger da heller ikke i de 32 år, men i hvad Henning har drevet det til i løbet af de 32 år. Hold dig godt fast, for nu går det stærkt:

Skønt født i Frederikshavn startede Henning som ulv i Nørresundby, hvor han også tilbragte sin spejdertid. Det var vel at mærke inden for KFUM-spejderne. Da han blev skovmand, flyttede han til Kastrup-Tårnby trop i vores k rps, og her i DDS er han forblevet siden. Han blev tropsassistent og begyndte så at uddanne sig som fører og rover.

Korpsets kloge hoveder så snart, at her var der en mand med krummer i, og så kom Henning på alle kurserne igen, men nu som instruktør. Det var især roverarbejdet, der havde Hennings interesse, og det er her, vi fortsat skal finde ham. Han blev betroet at lede Primirover-kursus og dukkede op som instruktør på korpsets fineste kursus, Gilwell. Toppen på den kransekage blev nået, da han i 1963 blev overdraget at lede årets Rover-Gilwell-kursus. Forinden dette kunne ske, havde han måttet på kursus igen, denne gang i England, på selveste Gilwell Park.

Nu må man ikke tro, at Henning ikke har haft tid til at være fører selv. Han har været klanfører, divisionschef og distriktsassistent for roverarbejdet, og nu er han altså leder af hele roverarbejdets førertræning, i hvilken anledning han slæber rundt på ikke mindre end 4 perler i sin gilwell-snøre. Og som rosinen i pølseenden blev Henning så — som absolut og ganske uhørt yngste mand — medlem af den ærværdige forsamling, som hedder korpsledelsen.

Hvor utroligt det end lyder, så har Henning også et liv som civilist, og selvfølgelig — sådan er han jo! — kunne han ikke som andre mennesker nøjes med een uddannelse. Han blev først radiotelegrafist og kom ud at sejle til søs. Hvor længe det stod på, er der vist aldrig nogen, der fik helt rede på, men efter antallet af de oplevelser, han havde her, og som han ved enhver given lejlighed beredvilligt overøser folk med, må det mindst have drejet sig om et par hundrede år. Alligevel må han vel ikke have følt sig rigtigt i stødet, eller også har han manglet den rigtige gnist, for han mønstrede helt om og sidder nu som stærkt optaget dyrlæge i hjertet af Jylland.

Nu forstår du nok, at Henning ikke er helt almindelig, og at roverne er glade for at have en sådan mand som leder af deres førertræning. Og mon ikke vi allesammen kan være tjent med at have ham som medlem af korpsledelsen?

Det hele lyder som en af Hennings egne skipperskrøner, men det er sandt, hvert ord! *N.*

I dette nummer:

Forsidebilledet viser københavnske ulve ved en opgave på en divisionsturnering. Foto: Rasmus Nielsen.

Under spejderhatten 22
9. Landsskovmonds turnering 23
Tovværk 24
Volleyball 28
Dakota-bålsted 29
Den kongelige Mønt 30
Lav et månekompas 34
Junglenyt 35
Kim – Alverdens lille ven 36
Spejdertidende 37
Æressiden 39

SKOVMÆND

Kære skovmænd!

I min nytårshilsen til jer fortalte jeg om årets store skovmandsbegivenhed: landsskovmandsturneringen. Hvis I endnu ikke har fået tilmeldt jer, så kan det nås endnu. Den *8. februar* skal *divisionen* have tilmeldelsen i hænde.

Hvorledes forløber turneringen?

Den 6.-7. marts er der landsdelsturnering 5 steder ud over landet. Her løses stort set de samme opgaver, ligesom rammen om turneringen er den samme. De fem ledere for disse landsdelsturneringer er: divisionsassistent for skovmandsarbejdet i Nørrejyske division, *Eilif Larsen*, Hobro, — divisionsassistent for skovmandsarbejdet i Århus Bjerg division, *Frank Høybye*, Århus, — medlem af førertræningen, *Svend Buhl*, Odense, — divisionschef for Svend Gønges division, *Poul Erik Johansen*, Næstved, og divisionschef for Frederiksborg division, *L. P. Helmer Jørgensen*, Hillerød.

Det er alle erfarne folk på skovmandsarbejdets område, og de har knyttet gode stabe til sig, så der venter alle jer deltagere i landsdelsturneringerne nogle gode og spændende oplevelser den 6.-7. marts.

Ved landsdelsturneringens afslutning får I stillet 2 opgaver, som skal afleveres til divisionens bedømmelse senest den 8. maj. Resultaterne af disse opgaver sammenlægges med de resultater, som blev opnået ved landsdelsturneringen. Dette samlede resultat afgør så, hvilke to-mandshold der deltager i turneringen. I alt vil der blive mulighed for 80 hold til at deltage i den afsluttende del. Disse hold skal møde et eller andet sted i Danmark onsdag morgen den 20. oktober, og turneringen slutter søndag formiddag den 24. oktober. Reserverer du allerede efterårsferien?

Så kalder korpset til

9. LANDSSKOVMANDS - TURNERING

marts - oktober 1965

Turnering hvert andet år

Den normale tid i en skovmandspatrulje er 2 år. Derfor holder vi skovmandsturnering hvert andet år, således at alle skovmænd får chancen for at være med til en af korpset arrangeret turnering. Denne turnering er altså *din* chance for at være med. Gennem de år, turneringerne har været arrangeret, har et stort antal af skovmænd deltaget, og du vil i dag blandt korpsets mange fortræffelige førere finde mange, der har deltaget, og som med begejstring vil kunne fortælle om deres oplevelser. Læste du i Spejdernes Magasin i december 1963 om den sidste turnering, eller har du set korpsets lysbilledserie derfra? Hvis du har, så har du allerede nu sammen med din skovmandsmakker påbegyndt træningen til den 6.-7. marts.

Vel mødt til turneringen!

Skotte

HVEM KAN VÆRE MED?

Alle skovmænd, der er fyldt 16 år, men ikke 18 år den 1. maj 1965.

Turneringen foregår i to-mandshold.

TILMELDING

Senest den 8. februar indsendes tilmeldelse til divisionen (DC eller DASK). De udsendte kort bedes benyttet.

LANDSDELSTURNERINGEN

finder sted 6.-7. marts.

FORTURNERINGEN

slutter 8. maj med indsendelse af 2 opgaver til divisionen.

Et færdigheglet bundt hamp på et par kilo hæfter rebslageren så om livet ved at stikke enderne ind under den brede livrem. Som hjælpemiddel har rebslageren et spindehjul, der bliver drevet af en medhjælper, som oftest en dreng. På spindehjulets roterende kroge hæftes den første tot hamp, og rebslageren bevæger sig derefter baglæns, idet han hele tiden tilfører nye fibre og danner garnet mellem fingrene samt glatter med »spindekluden« (et stykke lammeskind). Særlig tommelfingerens bevægelse er af stor betydning; mistede rebslageren sin tommelfinger var han 100% invalid. Hvert garn skal være noget længere end det færdige tovværk det skal bruges i, idet det forkortes ved snoningen. En standard længde for tovværk er 120 engelske favne eller ca. 220 meter. Skal garnene være lange nok til et sådant tov må reberbanen være ca. 300 m lang.

De enkelte garn bliver snoet sammen til dugter ved hjælp af rebslagerhjulet; snoningsretningen er den modsatte af garnenes. *Dugten* eller *kordellen* kan være sammensnoet af 2 til 10 eller flere garn afhængigt af det endelige tovs dimensioner. Snor (eller slår, som det hedder i

Fortsat fra sidste nummer

TOV

Fremstilling

På landet var det almindeligt, at man selv fremstillede tovværk til eget brug af heste- og svinehår, hamp eller hør af egen avl. Det var den omvandrende rebslager, der stod for forarbejdningen, der var sjældent nok arbejde på et sted til at han kunne være fastboende. Rebslagerne hørte til kategorien »uærlige« folk, som »ærlige« mennesker nødigt havde omgang med. Til de »uærlige« folk hørte ligeledes taterne og bøddelen; det var jo rebslagerne der fremstillede de reb, hvormed tyvene og banditterne blev hængt.

Fremstillingsprocessen er ikke stort ændret i princippet i dag, hvor det hele naturligvis sker maskinelt. De træagtige plantestængler eller -blade bliver først lagt i blød; herved løsner basten sig fra stænglerne, denne proces kaldes *rødning*. Derpå tørres og brydes stænglerne; det vil sige: de lægges på et hårdt underlag og bankes med et fladt stykke træ (skættekniven). Ved denne behandling *(slyngning)* fjernes alle træagtige dele, og den smidige bast (hampen) bliver tilbage. Hampen bliver nu heglet ved at trækkes gennem et bræt med flere rækker nåle. Ved denne proces »klares« hampefibrene. De bliver ordnet i lange bånd og befriet for de træagtige dele som endnu måtte være tilbage fra de kortere og svagere fibre (blåret).

Foroven: Slåning på reberbanen

Garnet spindes i hånden. Man ser brugen af spindekluden

fagsproget), man 3 kordeller sammen (atter med modsat snoningsretning af den foregående), ender man med et treslået stykke tovværk. 3 kordeller er i denne forbindelse et naturligt tal, idet sådanne 3 kordeller ligger tæt mod hinanden og ikke forskyder sig. Slås derimod 4 kordeller sammen vil man få et hulrum i midten af tovværket, der vil blive mere udpræget jo større dimensionerne er. Fyldes dette hulrum ikke ud med et »hjerte«, eller »kalven«, som den også betegnes, kan kordellerne skride.

Har man brug for de helt store dimensioner slår man tre færdige stykker tovværk sammen endnu engang og den færdige trosse siges da at være *kabelslået;* men nu er vi oppe på dimensioner (120 mm i diameter), der overstiger hvad vi normalt bruger i vort spejderarbejde.

Som før nævnt er det principielle i produktionsmetoden ikke ændret gennem de 4000 år, der er gået siden ægypterne lavede deres tove af papyrus. Men maskinfremstillet tovværk er naturligvis mere ensartet og regelmæssigt. At komme ind på de nærmere detailler i maskinfremstillingen vil nok føre for vidt, men jeg vil anbefale dig at besøge en af vore

Tekst & tegninger:
Peter Wilhjelm

Fotos:
Esbjerg
Tovværksfabrik

VÆRK II

moderne fabrikker, hvis lejligheden en dag byder sig.

Tovværks betegnelse.

Under fremstillingen af tovværket er nævnt lidt om slåningen. Slåningens karakter spiller en stor betydning for egenskaberne af det færdige tov. De fleste tove er *højreslåede;* holder man tovenden væk fra sig, snor kordellerne sig da højre om mod enden. Tovet kan også være *venstreslået.* Slåningen kan være mere eller mindre hård (snoningen mere eller mindre kraftig). *Hårdt slået* er f. eks. Merling (2-løbet tjæret hamp noget kraftigere end sejlgarn), er slåningen blød, betegnes den *liigslået,* et liigslået tov bruges til kantning af sejl bl. a. Det treslåede tov betegnes også *trosseslået* og det firslåede *vantslået.* Kabelslåningen er tidligere nævnt. Endelig kan man flette garnene og får derved en *flettet line.* Tager man en flettet line og et stykke slået tov i samme dimension og materiale, har det slåede stykke langt større styrke end den flettede line. Man fletter kun garnene for at opnå større smidighed og elasticitet.

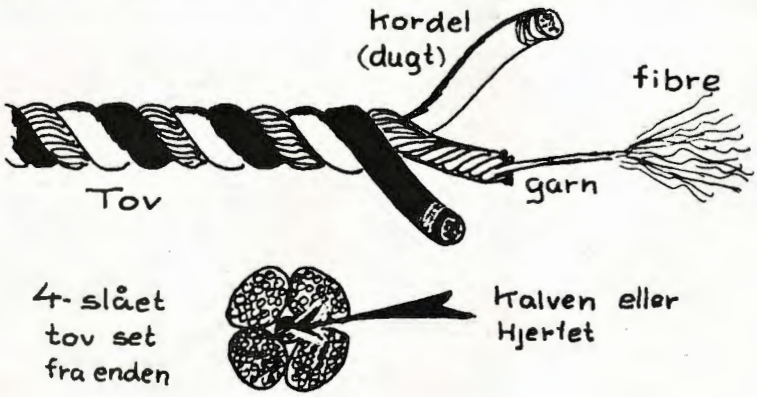

Skal man købe tovværk er det naturligvis vigtigt, at man får det rigtige tov med de til formålet egnede egenskaber prisen taget i betragtning. I det følgende skal jeg give en oversigt over de gængse typer, der findes på markedet, men du skal ikke regne med at udvalget er så stort, hvis du går til en almindelig isenkræmmer. Det største udvalg finder man ved at gå til de store, velassorterede skibsprovianteringshandlere.

De små dimensioner betegnes som *»garner«*. *Sejlgarn* er spundet af 2-3 eller 4 tynde hampegarn, man køber det i nøgler eller fed. *Takkelgarn* er ligeledes 3- eller 4-løbet hampegarn lidt sværere end sejlgarn, bruges til at sy liig på sejlet eller som navnet siger til at takle tovenderne med, det er ofte tjæret. *Merling* er tidligere nævnt. *Hyssing* er treslået tjæret hamp, lidt sværere end Merling, men ikke så svært som *Skibsmandsgarn,* der leveres i store nøgler eller kvejle i forskellige numre, 2-, 3- eller 4-løbet tjæret hamp.

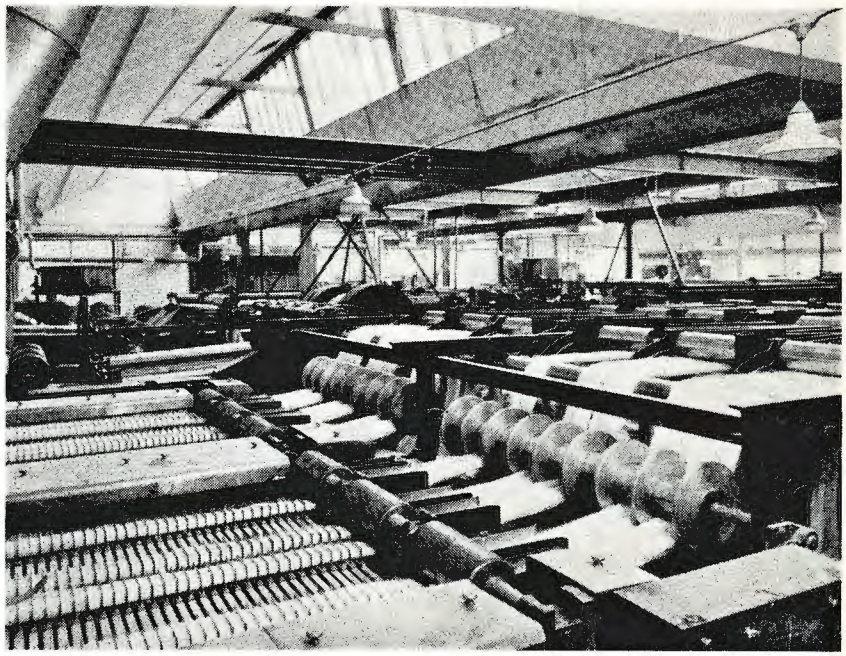
Moderne tovværksfabrikation

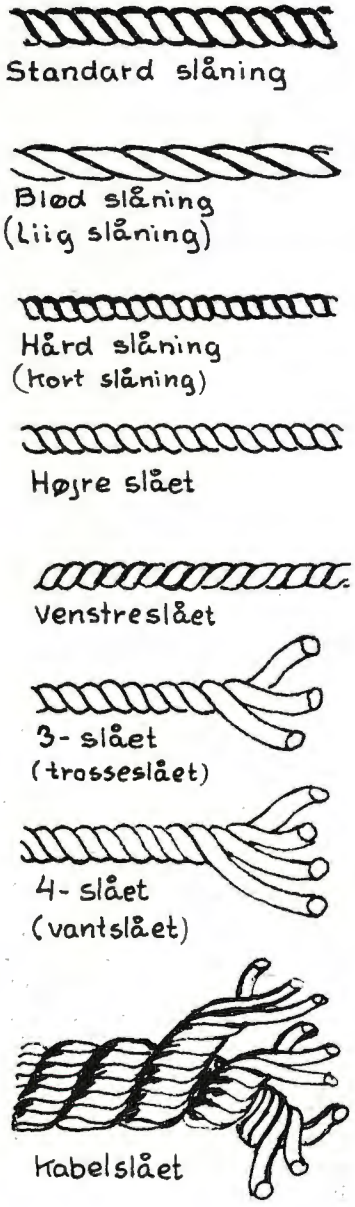

Til søs er den generelle betegnelse for lidt sværere tovværk en *»ende«*, men har også betegnelse efter hvad »enden« skal bruges til. *Bændselsline* er treslået hampereb fra 5 til 8 mm i diameter og med 3, 4 eller 5 garn i hver kordel. *Stikline* er lidt tyndere 3- eller 4-slået hampereb (4 mm/D). *Vævlingegods* er 3-slået (oftest 7 garn i hver kordel) det er ca. 10 til 12 mm/D og leveres i kvejle. *3½" 3slået manilla* er betegnelsen for et sværere stykke tovværk. Her har vi først dimensionen af tovværket, d.v.s. omkredsen angivet i tommer. Man kan dog også angive diameteren, men så benytter man mm som enhed (3½" svarer til 28 mm i diameter). Dernæst kommer antallet af kordeller og til slut materialet (manilla).

Fabrikkerne laver også en del tovværk til specielle formål. De største aftagere af tov er landbruget og skibsfarten, herunder særligt fiskeriet. Det er derfor naturligt, at det er til disse aftagere man laver specialprodukter af hvilke kan nævnes: høstbindebarn, skaglereb, tøjrreb, tømmereb, vådtov, bundgarnsliig, trawlwire, vådtæller, logline, lodline. Men naturligvis kan disse produkter også finde anvendelse til mange andre formål. Det kan således nævnes, at skorstensfejerne over hele Danmark anvender hampetæller, der normalt anvendes til kantning af snurrevod, som skorstensfejerline.

Behandling

Har man købt tovværk til troppens pionersæt, er man sikkert også interesseret i at bevare det så godt som muligt. Det er nemlig mange penge man skal af med igen, hvis det allerede efter et års brug må kasseres, fordi styrken er så meget nedsat at risikomomentet bliver for stort. Jeg skal derfor her give nogle regler som kan forøge tovværkets levetid betydeligt.

Har man købt en ny kvejl og kun skal bruge noget af den i første omgang, begynder man med den indvendige tamp, der trækkes op gennem kvejlen nedefra og skydes op med solen. Skal man bruge hele kvejlen på en gang kan man lige så godt hænge den op, så den frit kan dreje sig om sin akse, og så begynde med den udvendige tamp. Det er

1	Undgå	kinker
2	Undgå	skarpe kanter
3	Undgå	syre
4	Undgå	fugtig opbevaring
	undtagen	græstovværk
5	Undgå	overbelastning
6	Undgå	ryk
7	Undgå	utakkede tampe
8	Undgå	konstant slid på samme sted

klog politik i forvejen at regne ud, hvilke længder man har brug for, hvorefter man kan skære hele kvejlne op.

Dernæst skal man beskytte enderne ved at takle dem, ellers løber de op og tovværket vil efter kort tid være lige til at smide i skraldespanden, hvis man da ikke har brug for en paryk. Den bedste beskyttelse af enderne får man ved at lægge en syet takling, den holder længst.

De færdige længder rulles derefter op som vist på skitsen, og længden angives ved en mærkeseddel (en lille træplade vil holde

Opbevaring af tovværk

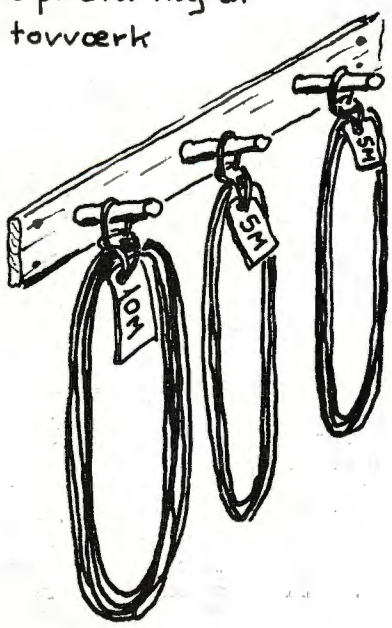

længst). Når tovet stuves til side kan det hænges op eller lægges på træhylder (bedst træriste), sådan at det får luft og eventuel fugtighed kan slippe bort, ventilation er derfor også en nødvendighed. Tovværk der er spændt kraftigt op (barduner til master f. eks.) bør slækkes i regnvejr, da en kraftig krympning kan få tovet til at springe i værste tilfælde.

Vægt, brudstyrke og pris

Nedenfor er angivet vægt- og brudstyrker for 3-slået tovværk fra Esbjerg Tovværksfabrik A/S. For firslået tovværk er vægten ca. 5% højere og brudstyrken ca. 10% lavere. For kokostovværk er vægten ca. 30% lavere end den anførte omtrentlige vægt. I de små dimensioner betaler man ofte pr. løbende meter;

Type	Pris
Kokus	5-6 kr/kg
Sisal	3,50-7 kr/kg
Manilla	5-15 kr/kg
Hamp	7-20 kr/kg
Bomuld	15-25 kr/kg
Nylon	30-80 kr/kg

for større tovværk er prisen altid angivet i kroner pr. kg. Det er vanskeligt at opgive noget generelt om prisen på tovværk, da den kan variere meget som følge af kvaliteten og råstofprisen på det pågældende tidspunkt. En lille idé om prisen kan man dog få af ovenstående tabel.

Omkr.	Diam.	Ca Vægt pr 120 Fvn (220 Mtr)	BRUDSTYRKER					
			Herkules Manilla	Ekstra Prima Manilla	Prima Manilla	Prima Sisal	Kokos	Bomuld
tommer	mm	kilo	kilo	kilo	kilo	kilo	kilo	kilo
1/2	4	3	150	130	115	115	–	–
5/8	5	4	220	190	175	180	–	–
3/4	6	6	350	300	250	255	–	210
7/8	7	8	450	350	325	330	–	–
1	8	9	600	509	450	485	100	270
1 1/8	9	13	700	600	525	560	–	–
1 1/4	10	16	800	700	600	635	150	570
1 3/8	11	18	950	800	700	800	–	–
1 1/2	12	24	1150	1050	950	955	200	690
1 3/4	14	30	1600	1400	1250	1285	300	–
2	16	40	2200	2000	1800	1805	350	–
2 1/4	18	50	2800	2400	2150	2160	450	–
2 1/2	20	60	3500	3150	2700	2870	600	–
2 3/4	22	72	4200	3800	3100	3405	650	–
3	24	85	5000	4500	4000	4065	800	–
3 1/4	26	100	5800	5200	4650	4725	900	–
3 1/2	28	120	6600	5950	5300	5410	1000	–
3 3/4	30	135	7600	6800	6100	6175	1200	–
4	32	155	8700	7700	6400	6935	1350	–
4 1/4	34	175	9500	8550	7600	7725	1500	–

Boldspillet for hele troppen

Efter „Speideren", Norge.

Volleybold-spillet er ikke gammelt her i landet, og har heller ikke haft nogen større udbredelse før i de seneste år. Men nu begynder det at vinde indpas i skoleidrætten, og ad den vej vil det vel blive kendt af de allerfleste. — Allerede i jamboreen viste det sig, at mange danske spejdere var vældig gode til dette spil, der også i høj grad egner sig som beskæftigelse og underholdning i tropslejre og lignende.

Her bringer vi nogle få detaljerede oplysninger om bane, spillere, regler og deslige, så I kan dyrke spillet rigtigt, — for da er det naturligvis morsomst.

Banen.

Volleybold er et netspil, d. v. s. at banen deles i to lige store halvdele ved hjælp af et net. Banen er 9 meter bred og 18 meter lang, se fig. I det bagerste, højre hjørne i hver halvdel er banen forlænget lidt, så man får et tre meter bredt felt udenfor selve banen. Dette felt kaldes *servefeltet*, og vi kommer tilbage til brugen heraf senere.

Nettet

skal være 90 cm bredt og 10 meter langt, og højden fra jorden til den øverste del af nettet skal for juniorer udgøre 2,24 m.

Spillerne.

Dem er der seks af på hvert hold. Når det ikke drejer sig om konkurrencer kan man selvsagt bruge flere. De stiller op som angivet på fig. side 33.

Pointsberegningen.

Der spilles til et af holdene har vundet to af tre sæt. Hvert sæt går til 15 points, og holdet må vinde med mindst to points overvægt. (Det vil sige, at hvis stillingen bliver 14-14 i et sæt, må der spilles videre, til det ene hold er kommet op på 16-14 eller 17-15 etc. Altså to points i overskud).

Selve spillet.

Ligesom i fodbold og håndbold afgør man ved lodtrækning, hvem der skal give bolden op, ligesom vinderen af lodtrækningen vælger fra hvilken banehalvdel holdet vil begynde at serve. — Der byttes banehalvdel for hvert sæt.

Spillet begynder med en *serve*. Det er den bagerste, højre mand på holdet som server, og han gør det ude fra *servefeltet*. Selve serven foregår således: Hold bolden i venstre hånd, slå med højre håndflade til bolden, så den går i en bue over nettet til modpartens banehalvdel. Under serven skal begge ben være bag banens baglinie, og serveren må have mindst det ene ben på jorden, idet han slår til bolden. En og samme spiller fortsætter med at serve, til dommeren fløjter for fejl.

Fejl bliver der, når bolden berører nettet eller en medspiller, før den er kommet over på modpartens banehalvdel. — Ligeledes er det en fejl bold, hvis den går så højt over nettet, at den falder ned udenfor modpartens banehalvdel.

Hvordan skal spillerne forholde sig?

Spillerne har lov til at slå til bolden med den ene eller begge hænder. Rammer bolden overkroppen, regnes det som gyldigt slag. En og samme spiller må kun slå til bolden een gang, — han kan altså ikke slå til bolden to gange i træk. Hvert hold har imidlertid lov til at bruge tre slag for at få bolden over nettet, men det skal så være tre forskellige spillere efter hinanden, der slår til den.

På denne måde går spillet frem og tilbage over nettet, indtil:

1. bolden berører nettet
2. går under nettet
3 en spiller holder på bolden
4. samme hold rører bolden for fjerde gang i træk, uden at bolhar været over nettet.

I alle disse tilfælde bliver der givet et point til modparten.

Andre regler

Spillerne må ikke berøre nettet. Såfremt to modspillere samtidig kommer til at røre nettet, må serven gå om.

Spillerne har heller ikke lov til at strække hænderne over nettet og ind på modpartens banehalvdel, ligesom man ikke må røre jorden (gulvet) på modpartens banehalvdel.

(fortsættes side 33)

DAKOTA-

Bålsted

—et ildsted fra „the far west„

Illustrationer:
Fritz Bay

En skovmand, der for nylig er vendt hjem fra et længere ophold i USA, har bedt os slå til lyd for en form for bålsted, der bruges meget i visse amerikanske spejdertroppe. Vi har også for nylig læst om det i det engelske spejderblad »The Scout«, så måske det også var noget for os herhjemme?

Som navnet, DAKOTA-bålsted, antyder, stammer det fra staten Dakota, hvor indianere og pionerer i »de gode gamle dage« anvendte det, når de slog lejr på de åbne, soltørre og brandfarlige prærier og havde brug for et lille, koncentreret og kraftigt bålsted, der medførte så ringe fare som muligt for at stikke ild i det omgivende tørre græs.

Bålstedet består ganske simpelt af to huller gravet i jorden, omkring 30 cm dybe og 20 cm brede. De forbindes med en lille tunnel, og bålet tændes i det ene hul, helst det i læsiden. Fire sten lægges over dette hul til at stille gryden på og til at danne en slags skorsten over hullet.

Man får et kraftigt bål ud af det, der varmer selv større gryder vand på kort tid, og når det først er kommet godt i gang, kan man brænde næsten hvad som helst i det. Da selve bålet er relativt lille og er beliggende nede i jorden, flyver der ingen gløder rundt, og kommer ikke megen røg. Men det er et arbejdsbål; der er ikke megen hygge ved det.

Brændet bør stikkes ned i hullet under gryden, ikke i vindhullet og tunnelen, fordi der derved skabes hindringer for den frie, koncentrerede træk.

Når bålet skal slukkes, gøres det nemmest ved at fylde jord ned i begge hullerne. Vand kan også bruges, men lad være med at kigge ned i fyringshullet samtidig. Det opfører sig nemlig som en mindre vulkan, hvis der kommer vand på, mens der er bål dernede.

I stærke regnperioder er der naturligvis en nærliggende fare for at hullerne fyldes med vand. Skovmanden fortæller os, at amerikanske spejdere klarer sig, enten ved at dække hullerne til, når de ikke er i brug, eller ved at have konstant bål i dem. Det sidste er dog en temmelig krævende affære, for de bruger meget brændsel, specielt hvis der er god vind.

Til hurtig opvarmning, madlavning o.s.v. anbefales Dakota-ildstedet på det bedste af kenderne. Er det mon også i stand til at slå an på vore breddegrader?

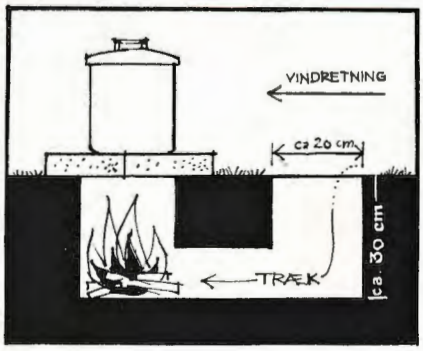

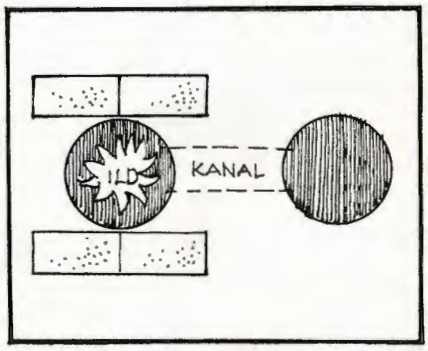

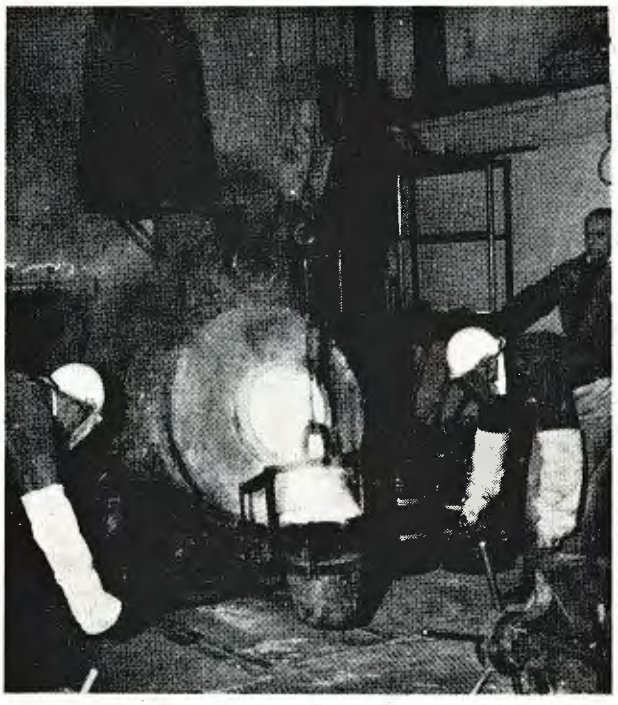

Digelovnen tømmes for det flydende metal

DEN KONGE

Hvordan de c

blive

Fotos: »Sp. Magasin«. Te

Ved møntloven i 1960 blev det bestemt, at samtlige danske mønter kun må fremstilles i 2 legeringer. Enten i en *kobber-nikkel* legering (75 % kobber, 25 % nikkel), hvilket giver en sølvskinnende mønt som de nye 5 kr. og 1 kr.stykker, eller i *møntbronze* (95 % kobber, 4 % tin, 1 % bronze). Mønter i møntbronze blev vi præsenteret for lige først i det nye år i værdi af en 5-øre.

De tilsvarende ældre mønter i de ovennævnte værdier, bl. a. de »gule« 1 og 2 kr., inddrages efterhånden. I løbet af nogle år vil vi, bortset fra de nye kobbermønter, kun have mønter fremstillet af den ovennævnte kobber-nikkel legering, 10 og 25 ører, 1 og 5 kr.

Når »Mønten« nu inddrager de »gule« 1 og 2 kr.stykker, skyldes det, at disse mønter var fremstillet af en aluminium-bronze legering, der var temmelig utilfredsstillende at arbejde med. Disse mønter havde den skavank, at de allerede kort tid efter ibrugtagningen mistede deres smukke overflade. De blev alt for hurtigt matte og kedelige. — Anvendelsen af de nye legeringer skulle have løst dette problem. Hvis du hiver en af de »nye« 1 kr. eller 25-ører op af lommen, vil du ved selvsyn kunne konstatere, at de bevarer det oprindelige udseende.

At de nuværende 1, 2 og 5-ører af zink-aluminium skal udskiftes, behøver nok ingen nærmere forklaring. Man har sjældent set så triste og blege mønter.

I møntstøberiet.

For at opnå det helt rigtige resultat ved møntfabrikation, er det nødvendigt at benytte rene grundmetaller til legeringerne. Forefindes der urenheder, kan »mønten« ikke bearbejdes på den rigtige måde. Derfor benyttes kemisk rene metaller, for eksempel elektrolytisk kobber.

Lad os følge mønt-tilblivelsen fra det tidspunkt, hvor råvarerne står opstablet i rugbrødslignende metalblokke udenfor støberiet og frem til den færdigprægede mønt.

Metallerne smeltes i støberiet i 3 oliefyrede *digleovne* ved temperaturer, der svinger omkring 1400°. Når metallet er flydende, tømmes diglernes hvidglødende indhold via særlige spande ud i nogle *forme*. Disse kan fjernes, når metallet er

De nye kobl

Digelovnen tømmes for det flydende metal

DEN KONGELIGE M

Hvordan de danske mønter bliver til

Fotos: »Sp. Magasin«. Tegninger: »Arbejdsgiveren«.

At de nuværende 1, 2 og 5-ører af zink-aluminium skal udskiftes, behøver nok ingen nærmere forklaring. Man har sjældent set så triste og blege mønter.

I møntstøberiet.

For at opnå det helt rigtige resultat ved møntfabrikation, er det nødvendigt at benytte rene grundmetaller til legeringerne. Forefindes der urenheder, kan »mønten« ikke bearbejdes på den rigtige måde. Derfor benyttes kemisk rene metaller, for eksempel elektrolytisk kobber.

Lad os følge mønt-tilblivelsen fra det tidspunkt, hvor råvarerne står opstablet i rugbrødslignende metalblokke udenfor støberiet og frem til den færdigprægede mønt.

Metallerne smeltes i støberiet i 3 oliefyrede *digleovne* ved temperaturer, der svinger omkring 1400°. Når metallet er flydende, tømmes diglernes hvidglødende indhold via særlige spande ud i nogle *forme*. Disse kan fjernes, når metallet er

De nye kobbermønter

Det
hæl
de

stø
nog
en

Val

D
og
går
Her
cere
se,
træ
stan
d.v.
den
ska
O
D
les
sær
kon
duk
ene
med
Ir
vals
stet

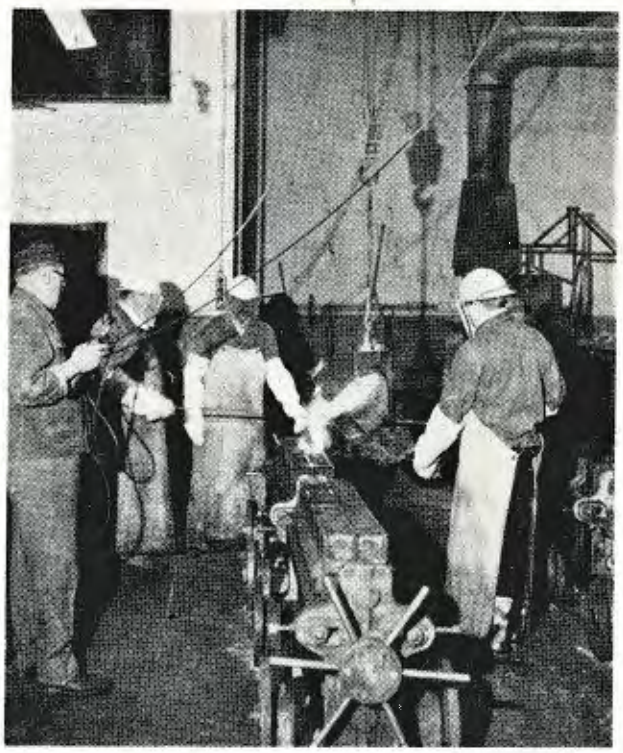

Det flydende metal hældes ned i de stangformede forme

LIGE MØNT

anske mønter

til

ninger: »Arbejdsgiveren«.

ermønter

størknet, og vi har fået fremstillet nogle flade stænger, 60×5 cm, med en tykkelse på 14-15 mm.

Valsning og kontrol

Disse stænger bliver nu affedtede og klippet rene for støbekanter, og går så videre til *valseværkstedet*. Her valses de ud, så tykkelsen reduceres ned til sædvanlig mønt-tykkelse, hvorpå de udvalsede stænger trækkes igennem en maskine, der standser dem ud i *møntpoletter*, d.v.s. møntformede metalplader i den størrelse, den pågældende mønt skal have.

Og nu begynder *kontrollen*.

De udstandsede møntpoletter tælles — det foregår automatisk i en særlig maskine — og vejes. Denne kontrol fortsættes herefter hele produktionsprocessen igennem hver eneste gang der foretages noget nyt med mønten.

Inden møntpoletterne forlader valseværkstedet, bliver de underkastet endnu en proces, idet de »randes«, så de får den ophøjede kant, du kender fra den færdige mønt. Denne rand kan være glat som på 25-ørerne eller rillet som på 1-kronerne.

Bejdsning og sortering

Næste station på vejen er *bejdseriet*. Den mekaniske bearbejdning ved udstandsningen gør møntpoletterne glashårde, så videre bearbejdning umuliggøres. Derfor må de nu først udglødes og derefter nedkøles i bejdseriet, så de atter kan bearbejdes. Mønterne bliver nu overfladebehandlet og farvet, så de opnår den ønskede patina.

Møntpoletterne går videre til *justerstuen*. I gamle dage, hvor man havde »rigtige« guld- og sølvmønter, skulle en mønts metalværdi svare nøjagtig til dens pålydende. I en guldtikrone skulle der altså være for nøjagtig 10 kr. guld. Afveg mønterne den mindste smule fra normen, måtte man begynde at bearbejde dem forfra. I dag, hvor man ikke skal tage hensyn til dette specielle forhold, er kravene ikke slet så strenge. I Møntens justerstue sorterer man møntpoletterne, idet man accepterer afvigelser indenfor sædvanlige fabrikations-tolerancer.

Mønten præges

På dette stade i fabrikationsprocessen mangler vores møntpolet kun at blive forsynet med sit »ansigt«. Dette sker i *prægeværkstedet,* hvor kæmpemæssige prægemaskiner udspyr en stadig strøm af mønter. Møntpoletterne kommer i poser fra justerstuen og hældes ud i en bakke på den enkelte prægemaskine, hvorefter de en og en ad sindrige veje føres ind mellem maskinens stempler. De præges samtidig på for- og bagside, og da der er tale om »kold bearbejdning« er det således alene prægestemplernes *tryk,* der forsyner poletterne med de velkendte »ansigter«, men det er nu heller ikke små tryk, der arbejdes med. Er det for eks. 25-ører, der produceres, benyttes en prægemaskine, der leverer et tryk på ca. 100 tons.

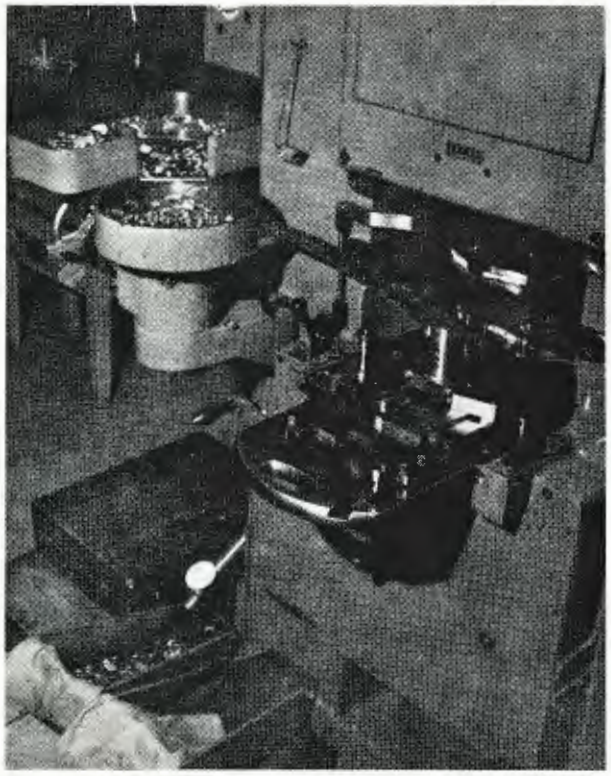

Prægeværkstedets standsemaskine

Efter prægningen spytter maskinen de færdige mønter ud i en stor træbakke. Det hele foregår i et forrygende tempo. Særlig imponeret blev Magasinets medarbejder af en maskine, der producerede 120 1-kroner i minuttet. Det kan nu blive til nogle stykker i løbet af år og dag.

Inden de færdige mønter forlader prægeværkstedet, er de for jeg ved ikke hvilken gang blevet talt.

Ud af dette rør smutter der hundrede 1-kronestykker i minuttet.

Tælling og sortering

Sidste stadium på møntens vej er i *tællestuen.* Her foretages den sidste sortering. Målet er det fuldkomne, og det kan jo ikke udelukkes, at der er indtruffet større eller mindre fejl ved prægningen. Efter denne sortering tælles mønterne endnu en gang, og lægges så i lærredsposer, der plomberes.

Herefter kan mønterne transporteres til Nationalbanken, hvorfra de til sin tid sendes ud i omsætningen.

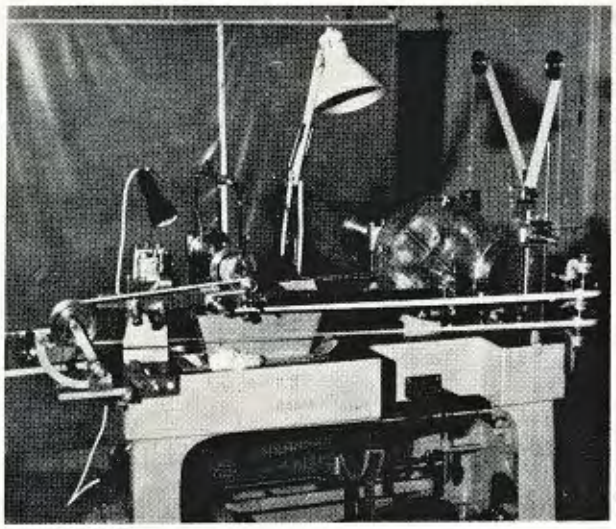

Formindskelsesmaskinen. Til højre den store oprindelige broncemodel

Fremstilling af stemplerne

Der mangler nu kun et enkelt kapitel af møntens historie: nemlig om fremstillingen af stemplerne, der sidder i prægemaskinen. Du husker at det var dem, der som sidste led i processen forsynede møntpoletterne med deres »ansigt«.

Når behovet for en ny mønt melder sig, kommer de på Den kongelige Mønt ansatte kunstnere med en række skitseforslag. Disse gennemdrøftes, og på grundlag af det forslag, der findes bedst egnet, fremstiller kunstneren en model i voks.

Denne model fremstilles i stor størrelse med en diameter på 25-30 cm, men iøvrigt nøjagtig mage til den mønt, man har i tankerne. En såkaldt *positiv model.*

Af denne model tages en gipsafstøbning *(negativ model),* som bruges til fremstilling af en bronzemodel, der ligesom voksmodellen er positiv, d.v.s. en forstørret model af den mønt, der er tale om. Fra bronzemodellen fremstilles så i en formindskelses-maskine et stålstempel, også positivt, som man bruger til at slå et *negativ-stempel* med. Dette sidste stempel kunne forsåvidt godt bruges til at sætte i prægemaskinen, men af forsigtigheds-grunde indskyder man, hvad du kan kalde nogle mellem-stempler, således at man, hvis et stempel skulle revne under prægningen, har mulighed for at sætte et nyt stempel i maskinen.

Kors og medaljer

Til slut skal nævnes, at Den kongelige Mønt også fremstiller *medaljer,* såvel til staten som til private organisationer (mindemedaljer). Alle vore erindringsmedaljer stammer således fra Den kongelige Mønt. Den

nyeste var i anledning af prinsesse Anne Marie's bryllup med kong Konstantin.

———

Har du ikke fået andet ud af artiklen, så ved du altså nu, hvor du skal henvende dig for at få fremstillet din og patruljens private erindringsmedalje, — og det er jo altid meget rart at vide.

Volley-ball, fortsat fra side 28.

Points.

Points vindes, når modparten ikke har held til at få bolden over nettet uden at gøre en af de tidligere nævnte fejl.

Mærk: Hvis det er hold A, der server, og som samtidig gør en fejl, får hold B ikke straks et points. Hold B vinder i stedet retten til at serve, og hvis hold A så fejler igen, får hold B sit points. Man må altså først vinde ret til at serve, før man kan begynde at score points. (Points'ene scores et og et ad gangen).

Serveren fortsætter indtil han gør fejl, eller en anden på holdet gør det. Da flytter hele holdet sig, således at serven hele tiden skifter mel-

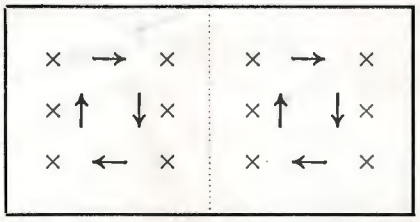

Banen og spillernes placering

lem spillerne. Holdet bytter plads med uret.

Volleybold er vældig morsomt, og samtidig forholdsvis nemt at lære, bare man prøver en enkelt gang. Men væn jer til at følge reglerne, thi så er spillet mest morsomt, og det må jo også være forudsætningen for, at I en skønne dag kan udfordre nabotroppen.

Er I seks i patruljen, kan I altså spille volleybold med andre patruljer. Et net kan I lave selv ved forholdsvis enkle midler. Spillet kan udmærket foregå udendørs, og er en vældig god konkurrence på en sommerlejr eller tropsweek-end.

Mest fornøjelse af spillet får I imidlertid, hvis I kan anskaffe jer en særlig volleyball-bold, som er akkurat så tung, stor og ru, som en sådan bold skal være. Den er ikke særlig dyr, men selvfølgelig *kan* en håndbold også anvendes.

God fornøjelse.

Erik.

-LAV ET MÅNEKOMPAS

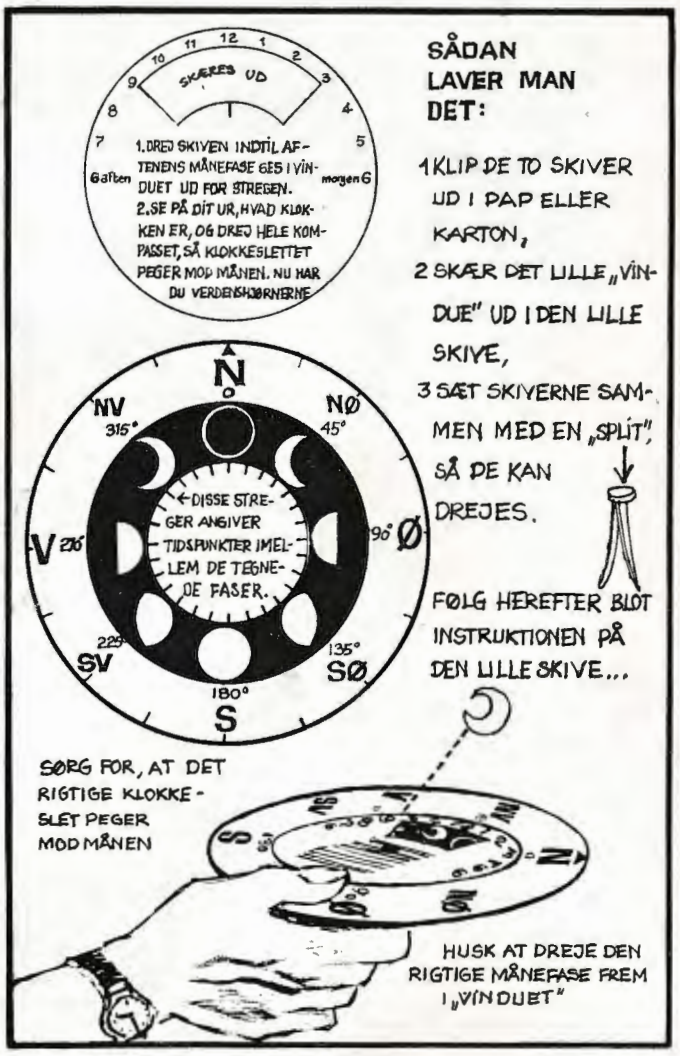

Hvis det er *fuldmåne*, følger den samme kurs som solen, d.v.s. står op i øst kl. 18.00, bevæger sig til syd ved midnat og går ned i vest kl. 6.00 om morgenen. (Bemærk dog, at tidsangivelserne er *meget* omtrentlige med hensyn til op- og nedgang). Hvis du derfor stiller »vinduet« over fuldmånen på bunden af skalaen (sydpositionen), vil kl. 24.00 (midnat) være syd, kl. 18.00 være øst og kl. 6.00 være vest. Når du derefter lader det nøjagtige tidspunkt pege mod månen, vil kompasset være orienteret.

På samme måde vil månen, hvis den er i *første kvarter*, stå op i øst kl. 12.00 (middag), (ömend den måske ikke er synlig på himlen), vil stå i syd kl. 18.00 og gå ned i vest omkring kl. 24.00.

I tredie kvarter vil månen ved midnat være i øst, stå i syd kl. 6.00 og gå under horisonten (hvis den er synlig) omkring middag kl. 12.00.

Kompasset kan bruges i alle månens nævnte faser, og også indstilles på »mellemværdierne«. Men selv uden dette kompas, kan du bruge dit almindelige ur til at finde verdenshjørnerne, akkurat ligesom med solen (se den lille spejderbog). Om natten lader du den lille viser pege mod månen og halverer vinklen mellem den lille viser og kl. 12 på urskiven. Denne retning giver dig:

VEST, når månen er i første kvarter.
SYD, når månen er fuld,
ØST, når månen er i 3. kvarter samt
NORD, når det er nymåne (hvis den er synlig).

(Efter *John Huskins, »The Scout«*).

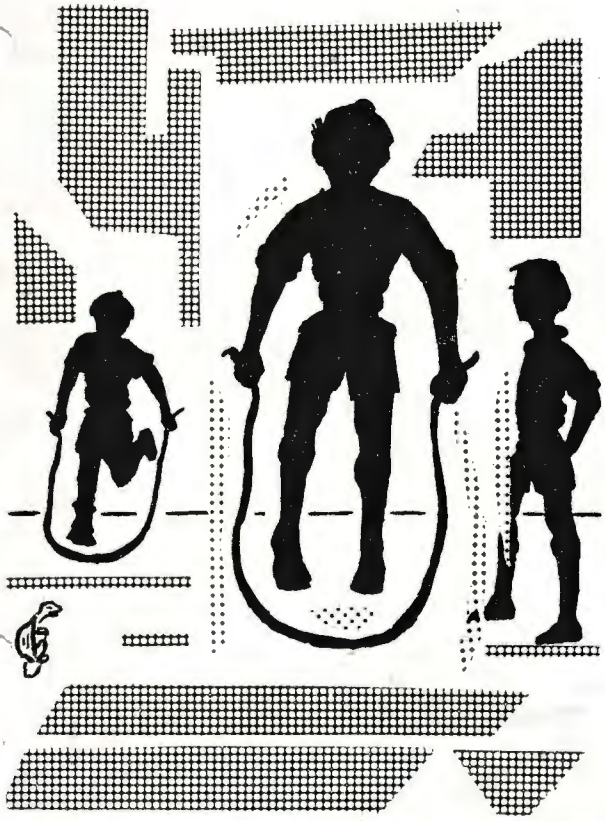

Brev fra „Brune Ulv"

OM UDHOLDENHED

Men der tager de helt fejl, for det er almindeligt for de fleste sportsfolk at have sjipning med i deres daglige træningsprogram hele året rundt.

Det var nu ikke så meget det, jeg ville fortælle om, som det, at alle raske ulve kan lære at sjippe, blot de træner udholdende, og ellers ikke har dårlige ben.

Stop.

Alt for ofte hører man ulve sige om forskellige ting i stjerneprøverne: »Det kan jeg ikke«. Og så sætter de sig bare hen og glor lige ud i luften.

Tag en ting som at sjippe. Mange ulve tror, at det er noget, som kun piger gør, og derfor bilder de sig ind, det ikke er noget for dem. Det kan også være, at de kan indse, at piger i almindelighed er dygtigere end drenge til at sjippe. Derfor siger drenge, at det ikke er noget for dem.

Det med dårlige ben får mig til at tænke på Rann. *Han havde haft polio og fået svage ben efter den omgang. Han kunne lykkeligvis gå igen efter lang træning. Han gik ikke af vejen for en prøve som sjipning. Han* ville *vise, at han nok skulle komme så langt, at han kunne sjippe, og han fik da også sit kryds på rekordtavlen foruden et bravo for sin udholdenhed.*

30 km tur kom han ikke med på, for det ville gå ud over hans helbred, så det var indlysende, at han skulle blive hjemme fra den, men til alt andet viste han sejg udholdenhed. Jeg hørte ham aldrig sige: »Det lærer jeg aldrig«. Tværtimod kunne han sige med et blink i øjet:

»EN ULV GIVER ALDRIG TABT«

Addax, Richard Løvehjertes flok
Stampe, Flemming Lund Clausen, 5. Sundby flok

MÅNEDENS 30 KM VANDRINGER

9 ulve fra »Bålets Sønner«, 13. Odense flok
16 ulve fra Skovulvene, Dyssegaard
12 ulve fra Richard Løvehjertes flok
14 ulve fra 1. Farsø flok
8 ulve fra Hans Jæger flok
11 ulve fra 1. Taastrup flok
3 ulve fra 1. Herlev, Jungleulve

»Ja, det var godt min ven. Men kan du nu tage båden ud igen, for jeg får 50 øre tilbage for flasken«.

(Speideren, Norge)

KIM

Alverdens lille ven

Af Rydyard Kipling, Ill. Eske 13. afsnit

Eftertryk forbudt

Kim drømte om, at der en dag ville blive sat en pris på hans hoved. Engang ville han opnå alt dette og mere til. En dag blev han lige så stor en mand som Mahbub Ali. Men i øjeblikket var han på vej til sin skole. Det var slet ikke så ubehageligt for Kim at tænke på. Han kunne fortælle en masse om sine oplevelser.

Det var sikkert, at ingen af de andre var blevet sprængt fra den ene side af et festpalads til den anden af eksploderet fyrværkeri. — Men det kunne man naturligvis ikke fortælle om. Hvis han snakkede tåbeligt nu, ville han ikke blot gå glip af nogen sinde at få en pris sat på sit hoved, men obersten ville forstøde ham, og han ville blive overgivet til Lurgan Sahibs og Mahbub Alis vrede.

Babuen, som Kim havde som rejsefælle, snakkede ustandseligt. Han talte i halvanden time og fortalte Kim om opmåling, at en dreng, der havde bestået eksamen i dette fag, kunne blot ved at vandre gennem en egn med kompas, en vinkel og et sikkert øje skabe sig et billede af denne egn, der senere kunne sælges for mange penge. En dygtig dreng ville gøre vel i at lære sine skridt at kende, så ville han altid kunne bedømme afstande rigtigt. Til at holde regnskab med tusinder og atter tusinder af skridt var intet så godt som en perlekrans med enogfirs eller et hundrede og otte perler. — Alt dette interesserede Kim meget. Her var en kunst, som han kunne have i sit hoved, og når han så ud over den store, vide verden, forstod han, at jo mere man ved, jo bedre er man stillet.

Til afsked forærede Babuen ham en beteldåse. Det var en lille messingdåse i hjerteform, med tre rum til betelnød. Den indeholdt forskellig medicin. Så gled han ned fra vognen, lydløs som en kat, prajede en droske på Umballavejen og rumlede af sted, mens Kim sad, endnu helt tavs, med hans messingdåse i hånden.

I løbet af de tre år Kim gik i skole, kom Lamaen mangen gang til templet i Benares. Engang flakkede han også ensom frem fra storvejen neden for Umballa og i tusmørket kom han til den gamle kavalerimajors dør. Den gamle soldat spurgte ham, hvorfor Stjernernes ven var draget forbi for kun seks dage siden.

»Det er ikke muligt,« sagde Lamaen. »Han er vendt hjem til sin slægt.«

»For fem nætter siden sad han der i krogen og fortalte de hundrede lystige historier,« sagde majoren. »Er jeres veje skiltes?«

»Ja — og nej,« svarede Lamaen. »Vi har ikke sagt hinanden farvel, men endnu er tiden ikke moden til at vi farer ad vejene sammen. Han erhverver sig stor visdom andre steder. Vi må vente.«

»Lad gå med det — men hvis det ikke var drengen, hvor kan det så være, at han hele tiden talte om Jer?«

»Og hvad sagde han?« spurgte Lamaen.

»Kærlige ord — henved hundredetusinde — at I er hans fader og moder og alt det der.«

Disse nyheder forbløffede Lamaen og han glædede sig over, hvor nøjeregnende Kim holdt sig til den aftale, han havde sluttet med Mahbub Ali.

(fortsættes næste nr.)

Den mærkelige jungle . . . . .

Nej, Sahib! Det hedder gob, gob, gob, ikke yeah, yeah, yeah!

(The Scout)

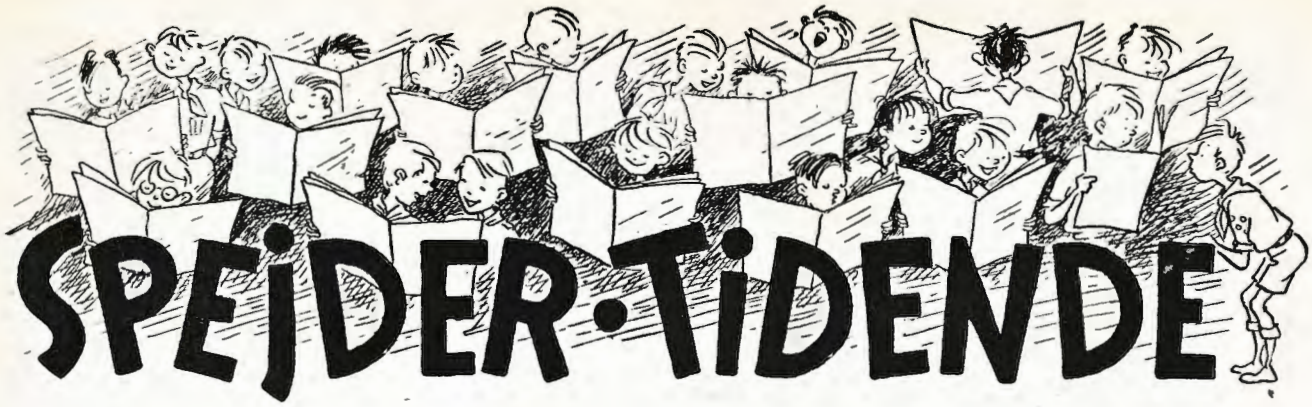

SPEJDERNYT FRA NÆR OG FJERN

Du har også spejderkammerater i Sydslesvig

Når vi bringer dette billede af de fire ulveunger, skyldes det ikke så meget deres glade smil oven på en veloverstået 30 km tur, men mere at de er fra Flensborg, hvor der — ligesom i mange andre byer udover landsdelen — eksisterer en livskraftig spejderbevægelse: *Dansk Spejderkorps, Sydslesvig.*

Vore kammerater dernede har et nært samarbejde med vort korps, og flere danske troppe har haft forbindelse med disse dansktalende troppe og flokke i Sydslesvig. Uniformerne er for både ulve og spejdere blå.

De fire unge mennesker på billedet er fra venstre: Ole Keuchel, Ditmar Haar, Georg Bartelsen og Leif Haar, og de hører til Skjoldunge Ulveflok, Viggo Lausten kolonnen.

Kommende jamboretter

Der er stadig god gang i jamboretterne i vort korps. Til sommer skal f. eks. Nørrejydske division som så ofte før holde jamborette på den dejlige lejrplads i Rold skov. Det bliver 30. juli til 6. august, og den har fået navnet »Pionerjamboretten«, idet man vil prøve at gå tilbage i tiden og søge på visse måder at genoplive lejrlivets primitivitet, som det udfoldede sig da Baden-Powell drog i »forsøgslejr« på Brownsea Island i 1907. Desuden har man fundet ud af, at der i Rold skov hos divisionschef og skovrider Jens Hvas er millioner af træer, hvoraf en hel del kan fældes og bruges til brobygningsarbejder, tømmerflåder, signaltårne o. m. a. Der kommer en trop fra Sydslesvig (Knud Lavard), og fra Cairo er anmeldt en ægyptisk trop. Fra Frankrig kommer »Troupe 20, Rouen«, og mange andre udlændinge ventes foruden divisionens egne, mange troppe.

Længere ud i fremtiden kan vi berette om at *Nørre distrikt* i København vil afholde jamborette ved Egedam nær Hillerød i tiden 29/7—4/8 1966. Det foregår under titlen: »Vikingejamboretten 1966«.

Ny spejderhytte i Juelsminde

Som vi tidligere har berettet, nedbrændte Juelsmindetroppens hytte »Teepee« i efteråret, og alle de møjsommeligt erhvervede klenodier og alt indbo og materiel gik op i luer. Tropsråd og førere har siden arbejdet energisk på hyttens genopførelse, og nu er man kommet så vidt at landbrugsministeriet har givet tilladelse til opførelse på en fint beliggende grund ved Ringvejen. Den nye hytte bliver dobbelt så stor som den gamle, 115 m² mod 64. — Man er allerede godt i gang med udgravningsarbejderne m.v., og regner med at lave mest muligt af arbejdet selv (til supplering af brandforsikringssummen for den gamle hytte, som var på 25.000 kr.)

Guld-vindere

Ved Heimdal-divisionens nytårsparade i »De gamles by« i København blev der uddelt forskellige mødeknapper. Således fik ulv Gert Ørnbøll (Miko), Leoflokken og PF i 4. Nørrebro Flemming Rasmussen overrakt deres 4. guld-mødeknap i træk. — Flemming fik iøvrigt i 1960 sølvmødeknap, som dengang kun blev givet ved eet lovligt forfald med afbud. — Så stor flid bør da også hædres, ikke?

Ringsted-spejdere i TV

Der er fire spejderpatruljer fra Valdemar Sejrs trop i Ringsted, der ser foråret i møde med spændt forventning. De er nemlig af TV blevet udtaget til at medvirke i tre fjernsynsudsendelser i maj og juni, hvor man vil forsøge at orientere landets yngre fjernseere om det ungdomsarbejde, der udfoldes i de forskellige organisationer.

Producer for programmet bliver TV-medarbejderen, Palle Holgersen, der siger, at det for så vidt er et tilfælde, at valget netop faldt på Valdemar Sejrs trop. Helt tilfældigt er det dog nu næppe, al den stund Palle Holgersen selv var medlem af netop denne trop. — De nærmere planer for udsendelserne, der formentlig vil blive optaget i april måned, foreligger endnu ikke. Dog er det muligt, at den første vil beskrive en kanotur ad Susåen fra Næstved til Ringsted. — De fire deltagende patruljer bliver: Panterne, Leoparderne, Geparderne og Tigrene, og den førstnævnte patrulje vil komme til at spille »hovedrollen« i optagelserne, hvilket blev afgjort gennem en patruljekonkurrence for nylig.

Kinesisk husleje

1. Frederikshavn fik i oktober officiel tilladelse fra byrådet til at leje den gamle gartnerbolig i Bangsbo park, hvor man nu er godt i gang med at restaurere bygningen. Sagen blev forelagt i byrådet af viceborgmesteren, der foreslog en husleje på 300 kr. årligt, og samtidigt at man gav spejderne et årligt tilskud på samme beløb. »Det er noget kineseri« bemærkede han, »men det gøres af rent formelle grunde«. Byrådet bevilgede derefter med nik og tavse smil udlejningen. Vi foreslår at troppen ved lejlighed døber en patrulje om til »Kineserne«, — eller måske kalder huset for »Djunken«.

Sø-spejderne i Nakskov flytter ind i modelbåd

Nakskov kommune er ved at fuldende planeringen af et gammelt slambassinareal, og sø-spejderne venter med spænding på færdiggørelsen. I flere år har de nemlig måttet klare deres lokale-problemer ved at låne sig frem til kældre og værelser hos private, og nu er der på mere end een måde faldet en appelsin i deres turban.

Ikke alene har kommunen lejet dem en grund på det ovennævnte areal for den symbolske sum af kr. 1 om året, men samtidig har Nakskov skibsværft foræret troppen modellen til en plasticrednings' åd, der nu er indgået i værftets faste produktion. Modellen er 12 × 4 meter stor, og så høj, at en mand let kan stå oprejst i den. Efterhånden som spejderne får midler til det, vil de lade den rigge til, så den kan bruges som anskuelsesundervisning i, hvordan man skal færdes i et rigtigt »skiv», ligesom man får plads til et rigtigt tropslokale.

Gave på kr. 1000 til »Imme Gram«

Sønderjysk Forening i København har skænket Gram trop 1000 kr. som en synlig anerkendelse for dens indsats med vikingeskibet »Imme Gram«. Man har fundet, at der her var vist et prisværdigt initiativ til gavn for Gram og for hele den sønderjyske landsdel i det hele taget.

Store pionerarbejder er rigtig skovmandssport. (Nørre Distrikt, Kbhvn.)

Sønderjyderne i København har med interesse fulgt skibsbyggeriet og Gram-spejdernes færd og været imponeret af de resultater, der opnåedes. — I Gram-troppen er meddelelsen naturligvis blevet modtaget med stor glæde. Man står netop overfor anskaffelsen af endnu et sejl til »Imme Gram«, og med gaven vil disse planer kunne realiseres.

Vestjysk-jamborette

Andetsteds er nævnt om kommende jamboretter i henholdsvis Nørrejylland og ved København. Men også Vestjysk division er ved at gå om bord i et tilsvarende stort arrangement. Det foregår i den første uge af august ved Jungethoved strand i Nordsalling, og der vil blive deltagelse af spejdere fra Norge, Sverige, Sydslesvig, England, Skotland, Italien og USA.

Har du mistet dit fotografiapparat?

Til Wacamba-ledelsen blev der efter lejren indleveret et fotografiapparat, som var blevet glemt af en af spejderne på Skørping station. Man har på forskellig måde forsøgt at finde frem til ejermanden, bl.a. ved at fremkalde den film, der sad i apparatet, men forgæves.

På korpskontoret ligger imidlertid nu et herreløst Kodak Retinette 1 A og venter på sin ejermand. Han kan afhente det mod nærmere beskrivelse af apparatet.

Kendere foretrækker tørt brændsel

– Kunne du ikke i stedet for give dig til at samle på frimærker?

(John Gjedbo, 1. Hornslet)

»Lav dig en amulet
der vidner om dens bærer«, hedder månedens opgave i 1. Randers trop. — Og TF tilføjer forsigtigt: husk at rydde op bagefter. — Så kan amuletten måske bæres i ordensbånd?
(fra »Under Liljemærket«).

SKÆG OG SKETCH

Har underholdningen altid været en succes ved de spejderfester, hvor du har deltaget? Er du altid forberedt på at skulle klare enhver form for underholdning? Kan du på få minutter stable en underholdning på benene, der er sikker på succes?

Såfremt du må svare nej til disse spørgsmål, (og hvem af os må ikke det?), vil du få en hjælper i nøden gennem en lille bog, »Skæg og Sketch«, som vore kammerater KFUM-spejderne lige har udgivet. Den indeholder lidt til enhver lejlighed, og på dens 128 sider vil du finde sketches, anden underholdning, solonumre, oplæsning, råb, bevægelsessange, flerstemmige sange, andre sange, lege o. lign.

Et ganske udmærket supplement til vor egen bog om »Spejderfester«. Der er ingen undskyldning for flere »dødsyge« lejrbål, hvis du og din patrulje ellers kan og vil investere de nødvendige kr. 6,00 i foretagendet. Lad os få fut og fart og lødighed over fremtidens lejrbål og patruljeunderholdning. (Fås i depotet.)

— Jamen, jeg forsikrer dig Theobald, det er ikke nødvendigt at oprette testamente først.
»The Scout«

NYE·NAVNE·TIL ÆRES·SIDEN

RIDDERE

7. Østerbro, København
PF Frank Bjåland
2. Hellig Anders, Slagelse
PF Jan Rosasco

VÆBDERE

1. Hellig Anders, Slagelse
Jens Taarnhøj
Thøger Larsen, Lemvig
SM Lars Christensen
SM Ole Røn
PF Torben Uhrt
1. Ballerup
PF Claus Bekker Jensen
Musketererne, Vejle
Jens Jørgen Thomsen
2. Hellig Anders, Slagelse
PA Jens Kolber Larsen
Store Bjørn, Hornbæk
PF Henrik Bødker Nielsen
PF Jens Peter Pihl Christensen
1. Silkeborg
PF Carl Fryland Clausen
PF Finn B. Jensen
PF Henrik Nissen
PF Søren Hvidtved Larsen

ILDIBOR

7. Østerbro, København
SM Preben Keil

1. KL. SPEJDERE

A-trop, Gudme, Fyn
PA Peter Andersen
PA Leif Jensen
1. Silkeborg
PF Carl Fryland Clausen
Store Bjørn, Hornbæk
PF Henrik Bødker Nielsen
PA Henrik Chantelou
PF Jens Peter Pihl Christensen
1. Korsør
PA Kurt Lomborg
John Rossen
1. Kerteminde
PF Kjeld Hvedstrup

VANDRINGER

100 KM
1. Silkeborg
SM Peter Voetmann
PF Henrik Nissen
Bålets Sønner, 13. Odense
SM Carl Iversen
PF Klaus Rehr
PA Kai Nielsen
Martin Lægdsgaard Madsen
Niels Sejer Hansen
Jørn Enegaard Hansen

75 KM
1. Skørping
PF Svend E. Laursen
Henrik Stoltze
Ørnetroppen, København
PF Erik Roslyng
Holger Jensen
2. Hellig Anders, Slagelse
PF Kjeld Nielsen

60 KM
2. Hellig Anders, Slagelse
PF Niels Leino Eliasson
PF Kjeld Nielsen
PF Jan Rosasco
Svend Erik Kristensen
Ebbe Kajberg
Ørnetroppen, København
PF Bent Petersen
PA Jon Petersen
PA Bjarne Jeppesen
Benny Frederiksen
Per Andresen
Tarben Pedersen
1. Stenløse, Ølstykke
SM Peter Hansen
PF Klaus Offersen
1. Skanderborg
PF Gunnar M. Eriksen
PF Leif Froberg
PF Peter Sørensen
PA Steen Laursen
PA Søren Østergaard
Ole Premø
Torben M. Eriksen
Poul Erik Jørgensen
Lars Bo Christensen
Carl Berg
Thøger Larsen, Lemvig
PF Bjarne Højland
PF Tarben Uhrt
PA Thorleif K. Jensen
PA Jens Chr. Nielsen
1. Silkeborg
Leif Wienberg Christiansen
Flemming Kragh Nielsen
Torben Witting
PA Søren Iversen
Ole Stecher
PA Kaj Skafte
Jan Christensen
Niels Fryland Clausen
Henrik F. Petersen
Lars Palmgreen Jensen
Lasse Lisberg
Frederik Madsen
Mogens Christiansen
Per Klock Nielsen

Redaktionen sluttet 31. december 1964

Frihedskampens mindestene fotograferet og beskrevet af roverne

I december sluttede roverne deres »Operation V«, som gik ud på at fotografere og samle oplysninger om alle landets mindesmærker for de faldne under frihedskampen 1940-45. Aktionen indledtes i midten af september, og den er afviklet på foranledning af Frihedskampens veteraner, der agter at udarbejde en bog på grundlag af det indsamlede materiale. Der har deltaget ca. 700 rovere fordelt på ca. 30 klaner. Det er dog endnu umuligt at danne sig et overblik over forløbet af »Operation V«, men når materialet er sorteret og bearbejdet, håber Magasinet at kunne fortælle lidt mere om resultaterne. — Oplysningerne om mindesmærkerne skal bruges til en mindebog, der tænkes udgivet til markering af 25 års dagen for Danmarks befrielse d. 4-5. maj 1945.

Ikke alle gerninger er gode nok

Ved at gøre den daglige gode gerning er to patruljer i Surrey, England, kommet lidt i uoverensstemmelse med øvrigheden. Spejderne advarede bilisterne mod en vejstrækning, hvor politiet kontrollerede om hastighedsbegrænsningen blev overholdt.
(Motor, FDM).

Hyp, hyp

Af 2. Absalons tropsblad fremgår det, at man i november afholdt en trops*ridetur*. Patruljeindlæggene påstår, at turen gik godt, så man har åbenbart kunnet holde sig i sadlerne.

FEBRUAR TILBUD

ULVESTRØMPER

sorte PERLON – 1. og 2. sortering
alle størrelser
så længe lager haves

2.85

SPEJDERSTRØMPER

KHAKI PERLON 1. og 2. sortering
alle størrelser
så længe lager haves

3.85

ULD/TRÅD STRØMPER

både khaki spejderstrømper og sorte ulvestrømper – 2. sortering
så længe lager haves

1/2 pris

CAMPING UDSTYR

BORDE – STOLE – GASANLÆG m. m.
til meget lave vurderingspriser

Enkelte telte

fra vor udlejningsafdeling samt store ferietelte til

FANTASIPRISER

KORPSKONTOR:
Frydendalsvej 32, København V.
Tlf. ((01) 83) VE 3666 og 3650.
Kontortid: 8–16. Lørdag lukket.

REDAKTION AF KORPSETS BLADE:
SPEJDERSPORT
Lektor Svend Ranvig,
Kongebrovej 28, Sorø.
Tlf. ((03) 635) Sorø 857.
SPEJDERNES MAGASIN
Kontorchef Jørgen Tvergaard,
Ellegaardsvej 13, Trørød, pr. Vedbæk.
Tlf. (01) 89 16 19.

Spejder-anorakken

IDEELT DRENGEOVERTØJ HELE ÅRET

Ekstra svært khaki ekspeditionspoplin og med lynlås i halsen og vindfang i ærmerne.

Drenge	størrelse	8	44,50
»	»	10–12–14–16	49,50
Junior	»	44–46–48	54,50
Voksen	»	50–52–54	59,50
»	»	56–58	64,5

Knickers

Alle knickers leveres med foer

Livvidde	60	63	66	69	72	75	78	Voksn.
Wilson			58,50	60,50	62,50	64,50	66,50	79,50
Marineblå fløjl	36,00	38,00	40,00	42,00	44,00	46,00	48,00	60,50
Khaki fløjl			40,00	42,00	44,00	46,00	48,00	60,50
Skibukser imprægn. (Holmens)	42,50	43,50	44,50	45,50	46,50	47,50	48,50	58,00

Skistøvler

randsyede med de originale Vibramsåler

Størrelse	34–36	78.00
»	37–39	88.00
»	40–45	98.00

SKISTØVLER, alm., uden rem

Drenge str.	54.50	61.50
Voksen «		67.50

DET DANSKE SPEJDERKORPS DEPOT

NØRRE FARIMAGSGADE 39 . KØBENHAVN K Telf. PA 4526

Odense:	Århus:	Aalborg:
Klostervej 19	Frederiksgade 69	Danmarksgade 3
Telf. (09) 11 24 18	Telf. (061) 3 36 13	Telf. (081) 3 87 33

Depotet er korpsets egen forretning og giver bonus til korpsets afdelinger

FR. PALM GREISEN
BOGTRYKKERI. KBHVN.